

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona – Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj 7/10), na prijedlog Ministarstva za pravosuđe i upravu, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 93. sjednici, održanoj 13.04. 2017. godine, donosi:

ZAKLJUČAK

I

Prima se na znanje Izvještaj o radu Kantonalnog pravobranilaštva Zenica za 2016. godinu.

II

Izvještaj iz tačke I ovog zaključka upućuje se u dalju skupštinsku proceduru.

III

Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/17.
Datum, 13.04.2017. godine
Zenica

PREMIJER

Miralem Galijašević

DOSTAVLJENO:

1x Stručna služba Skupštine
1x Ministarstvo za pravosuđe i upravu
1x Kantonalno pravobranilaštvo Zenica (putem ministarstva)
1x a/a

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
KANTONALNO PRAVOBRANILAŠTVO
Z E N I C A

IZVJEŠTAJ O RADU
KANTONALNOG PRAVOBRANILAŠTVA ZENICA
za 2016. godinu

Zenica, mart 2017. godine

Na osnovu odredbe čl. 31. Zakona o pravobranilaštvu («Službene novine Zeničko-dobojskog kantona», br. 12/13), Kantonalno pravobranilaštvo Zenica podnosi Vladi i Skupštini Zeničko-dobojskog kantona

IZVJEŠTAJ
O RADU KANTONALNOG PRAVOBRANILAŠTVA ZENICA
za period od 01.01.2016. do 31.12.2016. godine

I Uvod

Kantonalno pravobranilaštvo Zenica (u daljem tekstu: Pravobranilaštvo) je neovisan i samostalan kantonalni organ, koji preduzima mjere i pravna sredstva radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Kanton).

Nadležnost i djelokrug rada Kantonalnog pravobranilaštva Zenica u odnosu na poduzimanje pravnih radnji i mjera u cilju zaštite imovine i imovinskih interesa Zeničko-dobojskog kantona, propisani su Zakonom o pravobranilaštvu («Službene novine Zeničko-dobojskog kantona», br. 12/13), kojim je određeno da poslove zaštite imovinskih prava i interesa Kantona i njegovih organa i organizacija, te drugih organa i organizacija koji nemaju svojstvo pravnog lica, a finansiraju se iz budžeta Kantona, obavlja Kantonalno pravobranilaštvo Zeničko-dobojskog kantona, koje vrši svoju funkciju na osnovu zakona i drugih propisa, a što podrazumijeva da Pravobranilaštvo obavlja slijedeće poslove:

- kao samostalan organ, u postupku pred sudovima i drugim nadležnim organima, zastupa Kanton kao zakonski zastupnik i preduzima pravna sredstva radi zaštite imovinskih prava i interesa Kantona i kantonalnih organa u svim sudskim i upravnim postupcima,
- preduzima mjere radi pokušaja zaključenja vansudske nagodbe prije pokretanja postupka pred nadležnim sudom ili drugim organom, ali prije zaključenja vansudske nagodbe, dužno je pribaviti pismenu saglasnost Kantona,
- daje mišljenja prije zaključivanja privrednih ugovora i ugovora koji regulišu imovinsko – pravna pitanja,
- daje pravna mišljenja i pruža stručnu pomoć kantonalnim organima pri rješavanju imovinsko-pravnih odnosa,
- u okviru preventivnog djelovanja, prati i proučava pojave i probleme iz oblasti vršenja svojih funkcija koje se odnose na primjenu zakona, te obavještava nadležne organe i predlaže mjere za sprečavanje društveno štetnih pojava.

Pored navedenih, Pravobranilaštvo obavlja i poslove utvrđene posebnim zakonima i drugim propisima, koji su, između ostalih, slijedeći:

- podnosi nadležnim tužilaštvima i sudovima imovinsko pravni zahtjev u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku, nakon obavještenja od strane nadležnog suda/tužilaštva, kada je usljed krivičnog djela oštećena imovina Kantona,
- daje pravna mišljenja i na dostavljene prijedloge ugovora koji regulišu imovinsko pravna pitanja, a na osnovu ovlaštenja koja su utvrđena u: Zakonu o poljoprivrednom zemljištu, Zakonu o koncesijama, Zakonu o šumama, kao i drugim zakonima i propisima,
- pokreće postupak za upis stvarnih prava na nekretninama čiji je nosilac Kanton, kao i upis javnih i općih dobara, na osnovu Zakona o stvarnim pravima,
- može podnijeti žalbu protiv rješenja kojim je povrijeđen zakon u korist pojedinca ili pravnog lica a na štetu javnog interesa, u skladu sa ovlaštenjem koje mu je dato odredbama Zakona o opštem upravnom postupku,
- na osnovu Zakona o upravnim sporovima može pokrenuti upravni spor, kad je upravnim aktom povrijeđen zakon na štetu Kantona, koga Kantonalno pravobranilaštvo zastupa po zakonu, kao i u drugim slučajevima određenim zakonom, u kojem slučaju su svi organi uprave, službe za upravu i pravna lica dužni da o takvim aktima, kad za njih saznaju, obavijeste Kantonalnog pravobranioca,

U skladu sa propisanom nadležnosti Pravobranilaštva i opisu poslova nosilaca pravobranilačke funkcije, u skladu sa Zakonom, Pravobranilaštvo Kantona obezbjeđuje:

- zakonito, stručno i efikasno vršenje poslova iz svoje nadležnosti,
- ostvarivanje saradnje sa ministarstvima, kantonalnim i općinskim organima, sa organima i organizacijama na nivou Federacije BiH, sa organima pravosuđa na svim nivoima, sa pravobranilaštvima na svim nivoima, posebno radi ujednačavanja prakse i zauzimanja stavova po istim ili sličnim pravnim pitanjima,
- praćenje i proučavanje sudske prakse i zauzimanje jedinstvenih stavova na Stručnom kolegiju vezano za predmete iz nadležnosti Pravobranilaštva i drugih spornih pitanja iz svog djelokruga rada.

U 2016. godini u radu Kantonalnog pravobranilaštva Zenica evidentirano je ukupno 7.606 predmeta, od kojih je 596 parničnih spisa (oznaka „P“), 5.918 izvršnih spisa i to 5.178 spisa koji se odnose na neplaćenu sudsku taksu (oznaka „Ist“) i 740 ostalih izvršnih spisa (oznaka „I“), 7 upravnih spisa (oznaka „U“), 669 mišljenja (oznaka „M“), 356 raznih spisa (oznaka „R“), te 60 internih spisa (oznaka „Up“).

Od ukupnog broja svih predmeta u radu u 2016. godini (3.677 zaprimljenih predmeta i 3.929 nezavršenih predmeta prenesenih iz prethodne godine), u izvještajnom periodu je okončano ukupno 2.183 predmeta, dok je kao nezavršenih preneseno u narednu godinu 5.423 predmeta (od kojih se najveći broj odnosi na izvršne predmete – podnesene prijedloge za izvršenje radi prinudne naplate sudske takse).

Tabelarni prikaz spisa u 2016. godini

Vrsta spisa	Preneseno iz 2015. godine	Zaprimljeno u 2016. godini	Ukupno u radu u 2016. godini	Okončano u 2016. godini	Preneseno u 2017. godinu
“P” (parnični)	426	170	596	193	403
“I” (izvršni)	558	182	740	54	686
“Ist” (izvršni-sudska taksa)	2.739	2.439	5.178	1.038	4.140
“U” (upravni)	3	4	7	-	7
“M” (mišljenja)	53	616	669	623	46
“R” (razno)	146	210	356	216	140
“UP” (interni)	4	56	60	59	1
Ukupno	3.929	3.677	7.606	2.183	5.423

II Poslovi zastupanja

U okviru aktivnosti na poslovima zastupanja, kao najznačajnijim poslovima iz nadležnosti Pravobranilaštva, Pravobranilaštvo je angažovano na poslovima:

- sačinjavanja tužbi Kantona protiv trećih lica i upućivanja istih nadležnim sudovima,
- izrade odgovora na zaprimljene tužbe protiv Kantona,
- ulaganju redovnih (žalbi, prigovora) i vanrednih pravnih lijekova (revizija, apelacija) protiv odluka sudova,

- uključivanja u svojstvu umješaka u sudske sporove po tužbama protiv drugih pravnih lica (osnovnih i srednjih škola radi primjene kolektivnih ugovora), te izrade odgovora tuženih na tužbe, te redovnih i vanrednih pravnih lijekova i apelacija,
- podnošenja prijedloga za izvršenje u ime Kantona i ulaganju prigovora protiv rješenja o izvršenju donesenih protiv Kantona, izradi pismenih podnesaka u toku trajanja izvršnog postupka,
- davanja pismenog odgovora na pravne lijekove druge stranke u postupku,
- zaključivanja sudskih i vansudskih nagodbi,
- podnošenja imovinsko-pravnih zahtjeva u krivičnim postupcima,
- pristupa i zastupanja na sudskim ročištima i raspravama pred organima uprave radi zastupanja interesa Kantona.

U sudskim i upravnim postupcima Pravobranilaštvo učestvuje u svojstvu stranke u postupku i dužno je da poduzima sve pravne radnje koje su potrebne radi zaštite imovinsko-pravnih interesa Kantona.

U sudskim postupcima Pravobranilaštvo se pojavljuje u ulozi zakonskog zastupnika tužitelja, tuženog ili umješaka u parničnim postupcima, (što podrazumjeva uključivanje u sporove koji se vode pred sudom između drugih pravnih lica u pravnim situacijama kada Kanton ima interes da jedna od strana u sporu uspije u postupku), te tražitelja izvršenja i izvršenika u izvršnim postupcima.

U 2016. godini u radu je bilo ukupno 6.521 parničnih, izvršnih i upravnih predmeta, a Pravobranilaštvo je zastupalo Kanton na ukupno 623 zakazana ročišta u sudskim postupcima, pred općinskim sudovima Zeničko-dobojskog kantona, Kantonalnim sudom u Zenici, te općinskim i kantonalnim sudovima van područja Kantona.

PARNIČNI POSTUPAK („P“)

U 2016. godini Pravobranilaštvo je u radu imalo 596 parničnih predmeta, od kojih je zaprimljen 170 novi predmet, a 426 predmeta je preneseno iz prethodne godine.

U izvještajnom periodu pravosnažno su okončane 193 parnice, a u 2017. godinu preneseno je 403 nezavršenih predmeta iz 2016. godine.

Pravobranilaštvo je tokom 2016. godine u ime Kantona podnijelo ukupno 56 tužbi i dalo 114 odgovora na tužbe (53 u ime Kantona, 61 za osnovne i srednje škole u svojstvu umješaka), uložilo 156 žalbi na prvostepene presude i dalo 6 odgovora na žalbe suprotne strane, izjavilo 13 revizija Vrhovnom sudu Federacije BiH protiv drugostepenih odluka, dalo 1 odgovor na reviziju, te je uložilo 11 apelacija Ustavnom sudu BiH.

Po zaprimljenim i riješenim tužbama u 2016. godini, Pravobranilaštvo je zastupalo Kanton u ukupno 361 parničnim postupcima, (170 po zaprimljenim tužbama u 2016. godini i 191 okončan postupak), od kojih je

- u 79 parnica bio u ulozi tužitelja,
- u 168 parnica u ulozi tuženog, te
- u 114 parničnih postupaka u ulozi umješaka na strani tuženog, po tužbama podnesenim protiv osnovnih i srednjih škola, radi primjene kolektivnih ugovora.

Ukupna vrijednost svih sporova evidentiranih u izvještajnom periodu iznosi 80.281.768,10 KM, računajući i parnice u kojima je Zeničko-dobojski kanton učestvovao u svojstvu umješaka na strani tuženih škola.

Po podnesenim tužbama Kantona protiv trećih lica, zaprimljenih i okončanih u 2016. godini, ukupna vrijednost sporova je iznosila 4.118.729,02 KM.

Ukupna vrijednost podnesenih tužbi protiv Kantona (računajući i tužbe protiv osnovnih i srednjih škola) zaprimljenih i okončanih u 2016. godini iznosi 76.163.039,08 KM.

Po osnovu primjene kolektivnih ugovora, visina utuženih potraživanja u 2016. godini iznosi ukupno 7.333.482,14 KM, od čega se 777.548,00 KM potražuje od strane 112 zaposlenika kantonalne uprave i pravosuđa (594.340,00 uprava-MUP i 183.208,00 pravosuđe), 6.032.206,87 KM se odnosi na 268 tužbenih zahtjeva protiv osnovnih škola u Kantonu i 523.727,27 KM koje se potražuju od strane 30 zaposlenika srednjih škola.

Tokom 2016. godine u redovnom postupku (prvostepeni i drugostepeni) okončano je 168 predmeta po tužbama protiv Kantona, ukupne vrijednosti spora od 20.861.431,55 KM, od čega se 100 okončanih predmeta odnosi na tužbe protiv Kantona, osnovnih i srednjih škola, radi primjene kolektivnih ugovora, u kojima je potraživano ukupno 18.668.751,68 KM, a dosuđeno 8.977.033,13 KM.

U ostalim sporovima pokrenutim protiv Kantona okončano je 68 predmeta, u kojima je utuženo ukupno 2.192.679,87 KM, od čega je usvojeno 14 tužbi (6 u cjelosti, 8 djelimično) u ukupnom iznosu od 201.024,08 KM, 18 tužbi je povučeno, kojima je potraživano ukupno 325.843,13 KM, 36 tužbi je odbijeno za utuženi iznos od 1.509.073,52 KM. U 8 predmeta u kojima su tužbe djelimično usvojene, tužitelji su odbijeni sa dijelom tužbenih zahtjeva u ukupnom iznosu od 156.739,14 KM.

Po tužbama Kantona okončana su 23 predmeta, u kojima je utuženo ukupno 3.399.091,97 KM, od čega je 21 tužba usvojena (20 u cjelosti, 1 djelimično) i dosuđeno u korist Kantona ukupno 2.945.183,49 KM, 1 tužba, kojom je potraživano ukupno 105.101,20 KM, je povučena, jer je tuženi prije donošenja presude u cjelosti izmirio dug Kantonu (dug po osnovu kcesionih naknada), a po 1 tužbi postupak je okončan Rješenjem suda o prekidu postupka zbog brisanja tuženog iz sudskog registra, v.s. 6.887,04 KM.

Od ukupno pravosnažno okončanih predmeta u 2016. godini

- po tužbama protiv Kantona, dosuđeno je ukupno 2.378.378,55 (od čega se 2.177.354,47 KM odnosi na kolektivne ugovore i 201.024,08 KM na ugovorene i regresne dugove, naknade šteta i naknade iz radnog odnosa), a po tužbama protiv osnovnih i srednjih škola radi primjene granskih kolektivnih ugovora dosuđeno je ukupno 6.799.678,66 KM i to protiv osnovnih škola 6.489.833,35 KM, a protiv srednjih škola 309.845,31 KM), a
- u korist Kantona presuđeno je ukupno 10.973.850,51 KM, a u korist osnovnih i srednjih škola ukupno 3.637.707,32 KM i to osnovnih – 1.565.405,04 KM i srednjih škola – 2.072.302,28 KM, bilo da su usvojeni tužbeni zahtjevi Kantona ili su tužitelji odbijeni u cjelosti ili djelimično sa tužbenim zahtjevom ili je došlo do povlačenja tužbi od strane tužitelja ili je postupak okončan na drugi način (spajanjem predmeta, odbacivanjem tužbe, prekid postupka i sl.).

Povlačenjem tužbi u 2016. godini okončano je ukupno 22 predmeta, ukupne vrijednosti spora 447.944,33 KM.

Povlačenjem tužbi okončan je 21 spor pokrenut protiv Kantona, ukupne vrijednosti od 342.843,13 KM (od čega 5 radi izvršenja ugovornih obaveza u iznosu od 27.952,90 KM, 9 radi naknade štete u iznosu od 291.839,23 KM, 2 radi naknada iz radnog odnosa u iznosu od 3.451,00, 2 radi ostvarenja prava u imovinsko-pravnim predmetima u vrijednosti od 2.600,00 KM, te 3 radi primjene Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji BiH u ukupnoj vrijednosti od 17.000,00 KM.

1 tužba Kantona protiv dužnika-koncesionara je povučena, vrijednost spora 105.101,20 KM, jer je tuženi u toku postupka izmirio utuženi dug.

Tužitelji su povlačili tužbe protiv tuženog Kantona, najčešće zbog naknadnog ispunjenja obaveze od strane tuženog, te zbog istaknutih prigovora zastarjelosti potraživanja, prigovora nedostatka aktivne legitimacije na strani tužitelja, nedostatka pasivne legitimacije na strani tuženih, nenadležnosti suda za rješavanje spornog odnosa.

Sporovi za naknadu štete

U strukturi sporova za naknadu štete najznačajniji su sporovi zbog štete nastale neizvršenjem

zakonskih i ugovornih obaveza, a najbrojniji su sporovi za štete nastale zbog šumske krađe, štete zbog napada pasa lotalica, zatim štete na vozilu učesnika u saobraćaju zbog neadekvatnog održavanja puteva iz nadležnosti Kantona, štete zbog povreda na radu, štete nastale zbog nepropisnog postupanja državnih organa i dr.

Iz ove grupacije sporova, Pravobranilaštvo je u 2016. godini zastupalo Kanton u 112 predmeta (ukupna v.s. 50.592.427,82 KM), od kojih su 63 predmeta zaprimljena u toku godine (51 tužba Kantona protiv trećih lica, v.s. 130.341,70 KM i 12 tužbi protiv Kantona, v.s. 48.565.903,52), a 49 predmeta ukupne vrijednosti spora od 1.896.182,60 KM riješena su u 2016. godini (15 tužbi Kantona, v.s. 21.682,94 KM i 34 tužbe protiv Kantona, v.s. 1.874.499,66 KM).

Od ukupnog broja pravosnažno okončanih predmeta, 45 predmeta su u cjelosti riješeni u korist Kantona, za ukupnu vrijednost od 1.738.416,44 KM (15 tužbi Kantona je u cjelosti usvojeno, v.s. 21.682,94 KM, povučeno je 9 tužbi podnesenih protiv Kantona, kojima je potraživan ukupan iznos od 291.839,23 KM za štete zbog napada pasa lotalica, štete u postupku javne nabavke, te za saobraćajne štete na vozilu zbog održavanja puta, odbijena je 21 tužba protiv Kantona, kojima je potraživan ukupan iznos od 1.424.894,27 KM) a 4 tužbena zahtjeva protiv Kantona su djelimično odbijena za ukupan iznos od 44.264,96 KM.

4 tužbena zahtjeva protiv Kantona kojima je utuženo ukupno 157.766,16 KM, djelimično su usvojena u iznosu od 113.501,20 KM (naknada nematerijalne štete za smrt učenika na ekskurziji u iznosu od 47.000,00 (solidarna odgovornost), naknada štete za privremeno oduzeto vozilo u iznosu od 2.025,17 KM i 2 tužbe za naknadu štete u saobraćaju, ukupne v.s. 64.476,03 KM).

Tužbama protiv Kantona zaprimljenim u 2016. godini (12 tužbi), potražuje se naknada štete u ukupnom iznosu od 48.565.903,52 KM, od čega se 42.218.590,00 KM odnosi na potraživanje naknade štete zbog nezaključenja ugovora o koncesiji, 4.500.000,00 KM na naknadu štete zbog nezakonitog štrajka, 629.000,30 KM na naknadu štete za izgubljenu dobit, štete u saobraćaju, nematerijalnu štetu, te 11.700 KM za naknadu štete zbog napada pasa lotalica.

Pravobranilaštvo je u ime Kantona u toku 2016. godine podnijelo 51 tužbu radi naknade štete po osnovu osiguranja vozila (v.s. 125.160,68 KM) i šumske krađe (v.s. 5.181,02 KM).

Štete zbog neizvršenja ugovornih i zakonskih obaveza

U ovoj grupaciji sporova prisutni su privredni sporovi koji proizilaze iz raznih pravnih odnosa Kantona sa drugim pravnim subjektima, i to najčešće radi naplate dospjelih, a nenaplaćenih obaveza koje proizilaze iz zakona, koncesionih ugovora, ugovora o kreditima, ugovora o raznim vrstama usluga, te kupoprodajnih ugovora po kojima nisu ispoštovani ugovoreni rokovi za plaćanje ugovorenih naknada, pa u slučajevima kada dug nije sporan, u većini slučajeva dužnik izmiri dug prije nego što se zakaže rasprava po tužbi, u kojem slučaju tužitelj povlači tužbu.

U izvještajnom periodu Pravobranilaštvo je u ime Kantona podnijelo 3 tužbe za naplatu koncesionog duga u ukupnom iznosu od 126.487,12 KM, te 2 tužbe za dug po drugom osnovu, v.s. 462.808,23 KM.

U 2016. godini, protiv Kantona je zaprimljeno 17 tužbi radi naplate duga, ukupne vrijednosti od 42.827.425,09 KM (od čega 42.218.590,00 KM odnosi na potraživanje Općine Visoko naknade štete zbog nezaključenja ugovora o koncesiji sa rudnikom, 327.769,62 KM odnosi na dug prema JU Zavod za zbrinjavanje mentalne i invalidne djece i omladine Pazarić na usluge PTT, 206.613,22 KM na potraživanje Općine Olovo naknade štete zbog neplaćanja naknade za korištenje državnih šuma i šumskog zemljišta po osnovu Zakona o šumama, 23.100,00 KM na dug po osnovu koncesionih naknada Općini Olovo, 16.453,08 na dug – izvršenje ugovorne obaveze za rekonstrukciju krova PS Tešanj, 13.420,95 KM na dug (kamate) za nabavu vozila od Astorija M Banjaluka, 10.280,75 KM na dug JKP Radnik Zavidovići, 8.363,02 na dug prema Službeni list i Privredna štampa Sarajevo, 1.749,45 na dug JP Grijanje Zenica, te 1.085,00 KM na regresni dug Euroherc osiguranje.

U sporovima protiv Kantona, u kojima je radi duga utuženo ukupno 228.664,30 KM, u 2016. godini okončan je 21 predmet, tako što su

- 4 tužbe usvojene u cjelosti u ukupnom iznosu od 24.126,89 (dug prema Monting Zavidovići u iznosu od 16.453,08 KM, regresni dug prema Uniqa osiguranje u iznosu od 6.873,81 i dug-premija po osnovu kredita za junice u iznosu od 800,00 KM)
- 3 tužbe su usvojene djelimično u iznosu od 42.873,08 KM, a odbijene za iznos od 108.484,18 KM (dug BH Pošte, regresni dug prema Triglav osiguranju i dug za prevoz učenika),
- 5 tužbi je povučeno u ukupnom iznosu od 27.952,90 KM (potraživanja: JKP Radnik Zavidovići za komunalne usluge u iznosu od 10.280,75 KM, Privredna štampa Sarajevo u iznosu od 1.500,02 KM, ugovorena obaveza u iznosu od 3.122,38 KM, KBZ u iznosu od 148,22 KM, povrat prihoda u iznosu od 12.901,53 KM),
- 9 tužbi je odbijeno za ukupan iznos od 25.227,25 KM (dug za prevoz učenika u iznosu od 22.769,25 KM, dug prema BH Pošte u iznosu od 1.450,00 KM, te dug prema RTV BiH Sarajevo u ukupnom iznosu od 1.008,00 KM)

U izvještajnom periodu, po tužbama Kantona, podnesenim u ranijem periodu, po ovom osnovu (naknade po osnovu zakona, krediti, koncesione naknade, ugovorene obaveze) okončano je 7 sporova, ukupne vrijednosti 3.376.409,03 KM, (od čega je u korist Kantona dosuđeno 2.922.500,55 KM) i to:

- usvojeno je 5 tužbi (4 u cjelosti i 1 djelimično) u ukupnom iznosu od 2.922.500,55 KM (68.282,88 KM - dug za koncesionu naknadu, 1.330,30 KM – dug po osnovu kredita za junice i djelimično usvojen tužbeni zahtjev u iznosu od 2.852.887,370 KM, a odbijen za iznos od 341.920,24 – kreditni dug u sporu tužitelja IKB Zenica protiv Natron Maglaj, u kojem je Kanton učestvovao u svojstvu umješaka na strani tužitelja, jer je tužba Kantona protiv Natron Maglaj za dug po osnovu istog dugoročnog kredita pravosnažno odbijena u 2014. godini, nakon čega je IKB Zenica ustala tužbom protiv Natron Maglaj, uz učešće Pravobranilaštva u ime Kantona na strani tužitelja,
- 1 tužba (za koncesioni dug Breza-Dom Sarajevo) je povučena za potraživanje u ukupnom iznosu od 105.101,20 KM, jer je dug u cjelosti plaćen nakon podnošenja tužbe i
- po 1 tužbi za naplatu koncesionog duga (VIN MIS Tešanj) u iznosu od 6.887,04 KM, Sud je donio Rješenje o prekidu postupka, jer je tuženi brisan iz sudskog registra.

Štete proistekle iz šumske krađe

U toku 2016. godine Pravobranilaštvo je podnijelo 36 tužbi za naknadu štete zbog šumske krađe, koja je utvrđena u prekršajnim i krivičnim postupcima, u ukupnom iznosu potraživanja od 5.181,02 KM.

(Protiv fizičkih lica za koje je pravosnažnom presudom u krivičnom postupku utvrđena obaveza naknade štete za izvršenu šumsku krađu, Pravobranilaštvo je pokrenulo izvršni postupak i podnijelo 107 prijedloga za izvršenje radi prinudne naplate duga po ovom osnovu.)

Po ranije podnesenim tužbama radi duga za izvršenu šumsku krađu, u 2016. godini okončano je 15 sporova ukupne vrijednosti od 5.517,92 KM, tako što su sve tužbe usvojene u cjelosti.

Štete nastale u saobraćaju

Kako je Kanton odgovoran za bezbjedno odvijanje saobraćaja na cestama kojim upravlja, evidentne su tužbe za štete nastale u saobraćaju, koje se najčešće podnose za štete nastale zbog neadekvatnog održavanja cesta i objekata na istim, nepostavljanja odgovarajućih znakova upozorenja, odrona kamena na cestama i sl. (urušavanje mosta, oštećenje objekta usljed rekonstrukcije puta, saobraćajne nesreće usljed oštećenja puta, te drugi uzroci nastanka šteta na vozilu).

U izvještajnom periodu evidentirane su 2 nove tužbe protiv Kantona radi šteta nastalih u saobraćaju ukupne vrijednosti spora od 11.960,00 KM, a po tužbama iz ranijih godina, u 2016. godini

okončano je 6 sporova, u kojima je potraživano od Kantona ukupno 248.466,76 KM, od kojih su 3 tužbena zahtjeva djelimično usvojena u ukupnom iznosu od 66.501,20 KM, a odbijena za ukupan iznos od 31.264,96 KM, 2 tužbe, kojima je utuženo ukupno 149.200,60 KM, odbijene su u cjelosti, a 1 tužba, v.s. 1.500,00 KM je povučena.

Štete pričinjene trećim licima od strane organa ili uposlenika Kantona

Za štetu koju trećem licu u vršenju ili u vezi sa vršenjem svojih funkcija prouzrokuje organ ili uposlenik Kantona, odgovara Kanton, kao pravno lice.

U toku 2016. godine podneseno je 7 tužbi protiv Kantona za naknadu šteta po ovom osnovu, ukupne vrijednosti od 628.740,30 KM. Tužbe su podnesene radi naknade materijalne i nematerijalne štete (štete za izgubljenu dobit zbog postupanja inspektora – 219.872,30 KM, te zbog postupanja suda u izvršnom postupku – 93.951,00 KM, nematerijalna šteta zbog nepostupanja MUP-a po prijavi građana - 300.000,00 KM, materijalna šteta – 3.217,00 KM i štete usljed napada pasa litalica - 11.700,00 KM).

U okviru ove grupacije, u 2016. godini pravosnažno je okončano 27 predmeta u kojima je potraživano ukupno 1.617.320,90 KM, tako što je 1 tužbeni zahtjev djelimično usvojen za iznos od 47.000,00 KM, a odbijen za potraživani iznos od 13.000,00 KM (za nematerijalnu naknadu štete zbog smrti učenika na ekskurziji solidarno su obavezani Škola i Kanton), 8 tužbi je povučeno za ukupan iznos od 290.339,23 KM (2 za izgubljenu dobit i 6 za napad pasa litalica), a preostalih 18 tužbenih zahtjeva su odbijeni u cjelosti kao neosnovani, za ukupno potraživanje u iznosu od 1.266.981,67 KM (1 za devastiranu imovinu, 5 za izgubljenu dobit, 3 za nepropisno postupanje državnih organa, 2 u imovinskom pravnom predmetima i 7 zbog napada pasa litalica).

Štete nastale na radu ili u vezi sa radom

U izvještajnom periodu u Pravobranilaštvu nisu zaprimljene tužbe uposlenika Kantona radi naknade štete zbog povrede na radu ili u vezi sa radom.

Iz ove grupacije u 2016. godini okončana su 2 spora po tužbama radi naknade štete zbog povrede na radu ili u vezi sa radom, kojima je utuženo ukupno 26.712,00 KM, tako što je 1 tužbeni zahtjev odbijen u cjelosti za iznos od 8.712,00 KM, a 1 tužbeni zahtjev je djelimično usvojen za iznos od 14.010,00 KM, dok je odbijen za iznos od 3.990,00 KM.

Sporovi radno-pravnog karaktera

U 2016. godini Pravobranilaštvo je zastupalo Kanton (kao tuženog i kao umješaka na strani tuženog) u 193 sudska spora radno-pravnog karaktera (87 podnesenih tužbi i 106 pravosnažno okončanih).

Sporovi radi isplate plaća i naknada po Kolektivnim ugovorima

Radi isplate razlika plaća i drugih naknada primjenom Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji BiH, Kolektivnog ugovora za djelatnost osnovnog obrazovanja u Federaciji BiH i Kolektivnog ugovora za djelatnost srednjeg obrazovanja u Federaciji BiH, zaključenih 2000. godine, u 2016. godini protiv Kantona, te osnovnih i srednjih škola sa područja Kantona podneseno je 87 novih tužbi od strane 410 zaposlenika i to: 71 zaposlenik kantonalne uprave (MUP-a Kantona), 41 zaposlenik iz pravosudnih institucija, 268 zaposlenika osnovnih škola sa područja Kantona, te 30 zaposlenika srednjih škola, koji potražuju ukupan iznos od 7.333.482,14 KM.

Na temelju Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji BiH, protiv Zeničko-dobojskog kantona podneseno je 26 novih tužbi od strane 112 tužitelja - uposlenika kantonalne uprave i pravosudnih organa, a ukupna visina potraživanja iznosi 777.548,00 KM, od čega

je 19 tužbi podneseno od strane 71-og zaposlenika MUP-a, kojima se potražuje ukupan iznos od 594.340,00 KM i 7 tužbi podnesenih od strane 41 zaposlenika pravosudnih organa, kojima se potražuje ukupan iznos od 183.208,00 KM.

Radi primjene Kolektivnog ugovora za djelatnost srednjeg obrazovanja u Federaciji BiH, podneseno je 14 tužbi od strane 30 zaposlenika srednjih škola, kojima potražuju ukupan iznos od 523.727,27 KM.

Radi primjene Kolektivnog ugovora za djelatnost osnovnog obrazovanja u Federaciji BiH, u izvještajnom periodu podneseno je 47 novih tužbi od strane 268 tužitelja - zaposlenika osnovnih škola na području Kantona, kojima se potražuje ukupno 6.032.206,87 KM.

Po tužbama radi isplate plaća i naknada na osnovu granskih kolektivnih ugovora iz 2000. godine, u izvještajnom periodu riješeno je 100 tužbi, kojima je utuženo ukupno 18.668.751,68 KM i to:

- 2 tužbe podnesene od strane 31-og tužitelja - zaposlenika kantonalne uprave, koji su potraživali ukupno 303.985,00 KM, riješeno je tako što su obje tužbe usvojene djelimično, za ukupno dosuđeni iznos od 166.926,10 KM, dok su tužitelji odbijeni za iznos od 137.058,90 KM,
- 30 tužbi podnesenih od strane 228 tužitelja - zaposlenika MUP-a Kantona, koji su potraživali ukupno 1.819.294,80 KM, riješeno je tako što je 5 tužbi usvojeno u cjelosti, a 25 tužbi su usvojene djelimično, za ukupno dosuđeni iznos od 1.171.160,98 KM, dok su tužitelji odbijeni za iznos od 648.133,82 KM,
- 12 tužbi podnesenih od strane 218 tužitelja - zaposlenika pravosudnih organa koji su potraživali ukupno 1.194.085,90 KM, riješeno je tako što je 9 tužbi usvojeno djelimično za ukupno dosuđeni iznos od 839.267,39 KM, a tužitelji su odbijeni za iznos od 337.818,51KM, dok su 3 tužbe povučene za iznos od 17.000,00 KM,
- 7 tužbi podnesenih od strane 93 tužitelja - zaposlenika srednjih škola na području Kantona, koji su potraživali ukupno 2.382.147,59 KM, riješeno je tako što je 1 tužba usvojena u cjelosti, a 6 tužbi djelimično je usvojeno za ukupan iznos od 309.845,31 KM, a odbijeno za iznos od 1.565.405,04 KM,
- 46 tužbi podnesenih od strane 309 tužitelja - zaposlenika osnovnih škola na području Kantona, koji su potraživali ukupno 8.055.238,39 KM, riješeno je tako što je 27 tužbi usvojeno u cjelosti, 19 djelimično, za ukupno dosuđeni iznos od 6.489.833,35 KM, a odbijeno za iznos od 1.565.405,04 KM,
- Na temelju Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenika u oblasti zdravstva na teritoriji Federaciji BiH, u toku 2014. godine podnesene su 3 tužbe od strane 755 tužitelja - zaposlenika zdravstvenih ustanova na području Kantona protiv zdravstvenih ustanova, Zavoda za zdravstveno osiguranje, Kantona i Federacije BiH, koje su riješene u 2016. godini tako što su sve tri tužbe, kojima su tužitelji potraživali ukupno 4.914.000,00 KM, u cjelosti odbijene u odnosu na Kanton.

Bitno je istaći da je u 2016. godini donešen je novi Zakon o radu („Službene novine Federacije BiH”, br.26/16) koji je stupio na snagu 14.04.2016. godine i koji je u članu 182. propisao obavezno usklađivanje svih važećih kolektivnih ugovora sa ovim zakonom.

10.11.2016. godine zaključen je Kolektivni ugovor o izmjenama i dopunama Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji BiH (“Službene novine FBiH”, br.89/16), koji je usaglašen sa važećim Zakonom o radu, u kojem je propisan način utvrđivanja osnovice za obračun plaće, visina najniže plaće u organima državne službe, te iznos naknade za ishranu (topli obrok , te naknade na ime korištenja godišnjeg odmora (regres).

Takođe su 24.11.2016. godine zaključeni Kolektivni ugovor za djelatnost osnovnog obrazovanja za teritorij Zeničko-dobojskog kantona i Kolektivni ugovor za djelatnost srednjeg obrazovanja za teritorij Zeničko-dobojskog kantona (“Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, br. 13/16), koji na identičan način uređuju plaću, topli obrok i regres.

Ostali radni sporovi

U 2016. godini u radu je bilo 5 predmeta vezanih za ostala prava uposlenika iz radnog odnosa, koja glase na novčano potraživanje, kao što su naknade za porodiljsko odsustvo, naknade za prevoz na

posao i sa posla, obustava iz plaće, isplata otpremnine zbog odlaska u penziju, naknada sudija za topli obrok i regres.

U 2016. godini nije podnesena ni jedna tužba iz ove grupacije sporova.

U okviru ove grupacije sporova u 2016. godini okončano je 5 sporova, ukupne vrijednosti od 58.815,91 KM, tako što su 2 tužbe usvojene u cjelosti u ukupnom iznosu od 6.512,91 KM (razlika naknade za porođajno odsustvo i razlika otpremnine), 2 tužbe su povučene u ukupnom iznosu od 3.451,00 KM (obustava iz plaće i naknada za prevoz) i 1 tužba je odbijena u cjelosti kao neosnovana u ukupnom iznosu od 48.852,00 KM (naknada sudija za topli obrok i regres).

IZVRŠNI POSTUPAK („I“)

Tokom 2016. godine u radu Pravobranilaštva evidentirano je ukupno 5.918 izvršnih predmeta (5.178 predmeta radi naplate sudske takse /„Ist“/ i 740 ostala izvršna predmeta /“I“/), od kojih je 3.297 preneseno iz predhodne godine.

U izvještajnom periodu zaprimljeno je 2.621 novi izvršni predmet (182 radi prinudne naplate dosuđenih i potraživanja i 2.439 radi prinudne naplate sudske takse), pravosnažno je okončano 1.092 predmeta, dok je 4.826 nezavršenih predmeta preneseno u narednu godinu.

Od ukupno 2.621 zaprimljena izvršna predmeta, 2.553 predmeta se odnose na prijedloge za izvršenje, koje je u 2016. godini, u ime Kantona, Pravobranilaštvo podnijelo nadležnim sudovima, od kojih se 2.439 prijedloga odnosi na prinudnu naplatu neplaćene sudske takse i 114 prijedloga za prinudnu naplatu duga po osnovu ugovora o kreditu i ugovora o koncesiji, zatim duga na ime štete nastale izvršenom šumskom krađom, te duga po drugim osnovama.

68 predmeta se odnosi na prijedloge za izvršenje za prinudnu naplatu duga, koji su podneseni protiv Kantona, radi naplate dosuđenih naknada na osnovu pravosnažnih presuda.

Od ukupno 5.918 izvršnih predmeta, koji su bili u radu u toku 2016. godine, donošenjem rješenja o izvršenju okončano je ukupno 1.093 predmeta, od kojih se 1.038 predmeta odnosi na sudske takse, a 54 predmeta na ostala izvršenja.

Izvršni postupci, u kojima se Kanton pojavljuje u ulozi tražioca izvršenja, odnose se na izvršni postupak pokrenut protiv lica koja ne vraćaju kredite dobijene iz budžetskih sredstava, lica za koja je utvrđeno u krivičnim postupcima da su odgovorni za šumsku krađu, lica koja nisu po rješenju suda platili sudsku taksu i prijedlozi protiv pravnih i fizičkih lica, koja nisu platila obaveze dosuđene Kantonu pravosnažnim presudama.

U okviru preventivnog djelovanja, prije pokretanja izvršnog postupka, Pravobranilaštvo je upućivanjem pismenih opomena dužnicima u većem broju predmeta uspjelo da obezbijedi plaćanje sudske takse bez podnošenja prijedloga za izvršenje.

Pored prijedloga za izvršenje koji se odnose se na prinudnu naplatu sudske takse koja nije plaćena dobrovoljno u okončanim sudskim postupcima, Pravobranilaštvo u ime Kantona podnosi i prijedloge za prinudnu naplatu štete zbog nezakonite sječe šume, koja je utvrđena u krivičnim i prekršajnim postupcima.

UPRAVNI POSTUPAK („U“)

Tokom 2016. godine Pravobranilaštvo je u radu imalo 7 predmeta u upravnom postupku i upravnom sporu, s tim što su 3 predmeta prenesena kao nezavršena iz prethodne godine, 4 su zaprimljena u 2016. godini, a ni jedan predmet nije okončan, te su svi kao nezavršeni preneseni u 2017. godinu.

OSTALI PREDMETI („R“)

Ostali predmeti pod oznakom „R“, odnose se na izradu pojedinačnih informacija iz nadležnosti Pravobranilaštva, podnošenje imovinsko-pravnih zahtjeva u krivičnim postupcima protiv lica koja su izvršenjem krivičnog djela oštetili Budžet Kantona, prijedlozi za uknjižbu imovinskih prava, izjašnjenja Pravobranilaštva po podnesenim prijavama zbog neizvršenja pravosnažnih presuda, razne prepiske između Pravobranilaštva i subjekata čije interese Pravobranilaštvo zastupa ili subjekata koji se pismeno obraćaju Pravobranilaštvu po raznim pravnim pitanjima i dr.

Iz ove grupacije predmeta u 2016. godini evidentirano je u radu 356 predmeta, od kojih je 216 okončano, a rješavanje 140 predmeta je preneseno u 2017. godinu.

III Preventivna djelatnost Pravobranilaštva

Preventivna djelatnost Pravobranilaštva usmjerena je na spriječavanje nastanka povrede imovinskih prava subjekta, čije interese Pravobranilaštvo zastupa, odnosno na smanjenje vrste i obima tih povreda, zatim na sporazumno rješavanje spornih imovinsko-pravnih odnosa, kad je to moguće i pravno osnovano.

Pravobranilaštvo preduzima i druge preventivne radnje i mjere koje utiču na smanjenje štetnih posljedica po državnu imovinu, izbjegavanje nepotrebnih sudskih postupaka i troškova, te bržeg ostvarivanja nespornih prava subjekta kojeg zastupa.

U okviru preventivnog djelovanja, Pravobranilaštvo daje pravna mišljenja organima i tijelima Kantona po pitanju korišćenja i raspolaganja državnom imovinom, pruža stručnu pomoć organima i tijelima Kantona čije interese zastupa u rješavanju imovinsko-pravnih pitanja, kao i drugih subjekata kada je to u interesu Kantona, predlaže nadležnim organima poduzimanje određenih pravnih radnji u cilju zaštite državne imovine, te sarađuje sa kantonalnim i općinskim tijelima u rješavanju imovinsko-pravnih pitanja.

U skladu sa članom 13. Zakona o pravobranilaštvu, kantonalni organi i organizacije čije imovinsko-pravne interese Pravobranilaštvo zastupa, dužna su da u poslovima pravnog prometa prije zaključenja pravnog posla, pribave mišljenje Pravobranilaštva.

U 2016. godini Pravobranilaštvo je imalo zastupljene sve navedene oblike preventivnog djelovanja, od kojih su najzastupljeniji davanje pravnih mišljenja (oznaka „M“), te upućivanje opomena za dobrovoljno ispunjenje obaveza za koje su Pravobranilaštvu upućeni prijedlozi za podnošenje tužbi ili prijedlozi za izvršenje od nadležnih kantonalnih organa.

U izveštajnom periodu Pravobranilaštvo je u radu imalo 669 zahtjeva za davanje pravnih mišljenja, od kojih je 53 zahtjeva preneseno iz prethodne godine, a 616 zaprimljena u 2016. godini. Ukupno je dato 623 pravna mišljenja, od kojih se 285 odnosi na pravna mišljenja po ugovorima (kupoprodajni ugovori, ugovori o koncesijama, ugovori o građenju, ugovori o raznim vrstama usluga, ugovori o zakupu i dr.), a 331-o mišljenje se odnosi na druga pravna pitanja iz različitih pravnih oblasti (imovinska prava, radno pravo, naknada štete, otkup stanova i dr.).

U okviru preventivnog djelovanja, Pravobranilaštvo kontinuirano sarađuje sa nadležnim kantonalnim ministarstvima, općinskim službama, sudovima i tužilaštvima, kao i sa općinskim i kantonalnim pravobranilaštvima sa područja Federacije Bosne i Hercegovine u cilju usaglašavanja stajališta o određenim pravnim pitanjima i što efikasnije zaštite državne svojine i zaštite interesa subjekata koje zastupa.

IV Poslovi vezani za rad Pravobranilaštva

U okviru poslova vezanih za rad Pravobranilaštva, najčešći su poslovi izrade raznih rješenja o pravima iz radnog odnosa zaposlenika u Pravobranilaštvu (rješenja o ocjeni namještenika i državnog službenika, o korištenju godišnjeg odmora, te drugim pravima iz radnog odnosa), uvjerenja izdata o podacima iz službene evidencije Pravobranilaštva, izrada općih akata Pravobranilaštva, te izvještaji i informacije o radu Pravobranilaštva.

Iz ove grupacije predmeta („Up“) u radu je bilo 60 predmeta, od kojih je 59 završeno u 2016. godini, a 1 predmet je prenesen u narednu godinu.

V Kadrovi

U Kantonalnom pravobranilaštvu Zenica angažovano je 9 uposlenika (od kojih su 4 nosioci pravobranilačke funkcije (pravobranilac i 3 zamjenika), 1 državni službenik (stručni saradnik) i 4 namještenika (tehnički sekretar, upisničar, operater-upisničar i kurir-spremačica).

V Programska orijentacija Pravobranilaštva u 2017. godini

U ostvarivanju principa ustavnosti i zakonitosti i ostvarivanju funkcija i zadataka koji proilaze iz Zakona o pravobranilaštvu i drugih zakonskih propisa, aktivnosti Kantonalnog pravobranilaštva Zenica će i u narednom periodu biti usmjerene na

- Poduzimanju mjera i aktivnosti radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona,*
- Afirmaciji svih vidova preventivne djelatnosti Pravobranilaštva kao što su sporazumno rješavanje spornih odnosa,*
- Kontinuiranom praćenju pojava i problema vezanih za primjenu zakona u praksi, te iniciranju izmjene istih, putem nadležnih institucija,*
- Organizovanju radnih dogovora sa ministarstvima i drugim organima u cilju što stručnijeg i efikasnijeg rada i postizanja boljih rezultata u zaštiti imovine Kantona,*
- Ostvarenju saradnje sa federalnim i državnim organima i pravobranilaštvima na svim nivoima radi ujednačavanja prakse i zauzimanja stavova po pravnim pitanjima vezanim za primjenu zakonskih i drugih propisa,*
- Ukazivanju Skupštini i Vladi Kantona na uočene pojave i probleme koji ugrožavaju i narušavaju imovinu Kantona, a do kojih saznanja bude dolazilo kroz rad na predmetima, kao i kroz podatke i obavještenja koja dostavljaju državni organi, preduzeća i druga pravna lica, te u okviru svoje nadležnosti, davati prijedloge za sprječavanje istih,*
- Edukaciji nosilaca pravobranilačke funkcije i drugih uposlenika putem seminara, savjetovanja, kurseva, praćenja sudske prakse i nove zakonske regulative,*
- Obezbjedenju kadrovskih i materijalno-tehničkih uslova za postizanje veće ažurnosti i efikasnosti u rješavanju predmeta.*

Kantonalni pravobranilac

Zlata Marjanović